

STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO), proponowanych obszarów o znaczeniu wspólnotowym (pOZW), obszarów o znaczeniu wspólnotowym (OZW) oraz specjalnych obszarów ochrony (SOO)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. TYP

G

1.2. KOD OBSZARU

P	L	H	1	2	0	0	8	0
---	---	---	---	---	---	---	---	---

1.3. NAZWA OBSZARU

Torfowisko Wielkie Błoto

1.4. DATA OPRACOWANIA

2	0	0	8	0	9
R	R	R	R	M	M

1.5. DATA AKTUALIZACJI

2	0	1	2	1	1
R	R	R	R	M	M

1.6. INSTYTUCJA LUB OSOBA PRZYGOTOWUJĄCA WNIOSEK

Nazwisko/Organizacja: dr Piotr Nowicki, mgr Joanna Kudlek, mgr Aleksandra Pępkowska Aktualizacja: Robert Stańko – Klub Przyrodników, dr hab. Piotr Nowicki – Instytut Nauk o Środowisku Uniwersytetu Jagiellońskiego, MGGP S.A. Adres: ul. 1 Maja 22, 66-200 Świebodzin (Klub Przyrodników) Adres e-mail: kp@kp.org.pl
---

1.7. DATY WSKAZANIA ORAZ OBJĘCIA FORMĄ OCHRONY/KLASYFIKACJI TERENU

Data zaklasyfikowania obszaru jako OSO:

Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony OSO

Data zaproponowania obszaru jako OZW:

Data zatwierdzenia obszaru jako OZW (*):

Data objęcia terenu formą ochrony SOO:

Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony OSO

R	R	R	R	M	M
2	0	0	9	1	0
R	R	R	R	M	M
2	0	1	1	0	1
R	R	R	R	M	M
R	R	R	R	M	M

Wyjaśnienia (**): .....

.....

.....

.....

* Pole opcjonalne, data jest potwierdzana w momencie udokumentowania OZW przez DG ds. Środowiska (data przyjęcia odpowiedniego wykazu unijnego)

** Pole opcjonalne, wyjaśnienia można podać np. w odniesieniu do dat zaklasyfikowania lub objęcia formami ochrony terenów składających się z pierwotnie odrębnych OSO lub OZW

2. POŁOŻENIE OBSZARU

2.1. POŁOŻENIE CENTRALNEGO PUNKTU OBSZARU

Długość geograficzna

E 20° 16' 30"

Szerokość geograficzna

N 50° 1' 7"

2.2. POWIERZCHNIA

OBSZARU [ha]:

350,2

2.3. OBSZAR MORSKI [%]

2.4. DŁUGOŚĆ OBSZARU

[km]

2.5. KOD I NAZWA REGIONU ADMINISTRACYJNEGO

Kod poziomu NUTS 2

P	L	2	1		

Nazwa regionu

małopolskie

2.6. REGION BIOGEOGRAFICZNY

☐	Alpejski	%*	☐	Borealny	%	☐	Śródziemnomorski	%
☐	Atlantycki	%	☒	Kontynentalny	%	☐	Panoński	%
☐	Czarnomorski	%	☐	Makaronezyjski	%	☐	Stepowy	%

Dodatkowe informacje na temat regionów morskich**

☐	Morski atlantycki	%	☐	Morski śródziemnomorski	%
☐	Morski czarnomorski	%	☐	Morski makronezyjski	%
☐	Morski bałtycki	%			

* Jeśli teren jest zlokalizowany w większej liczbie regionów niż jeden, należy podać (opcjonalnie) wartość procentową pokrycia w odniesieniu do danego regionu

** Wskazanie regionów morskich wynika z przyczyn praktycznych/technicznych i dotyczy tych państw członkowskich, w których jeden lądowy obszar biogeograficzny graniczy z dwoma regionami morskimi

3. INFORMACJA PRZYRODNICZA

3.1. TYPY SIEDLISK PRZYRODNICZYCH WYSTĘPUJĄCYCH NA TERENIE OBSZARU I OCENA ZNACZENIA OBSZARU DLA TYCH SIEDLISK

Typy siedlisk wymienione w załączniku I						Ocena obszaru			
Kod	PF	NP	Pokrycie [ha]	Jaskinie [liczba]	Jakość danych G/M/P	A/B/C/D	A/B/C		
						Reprezentatywność	Powierzchnia względna	Stan zachowania	Ocena ogólna

- PF: dla typów siedlisk, do których mogą odnosić się zarówno formy priorytetowe, jak i niepriorytetowe (6210, 7130, 9430) należy wpisać „x” w kolumnie PF celem wskazania formy priorytetowej.
- NP: jeśli dany typ siedliska nie istnieje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Pokrycie: można wpisywać z dokładnością do wartości dziesiętnych.
- Jaskinie: w przypadku siedlisk typu 8310 i 8330 (jaskinie) należy podać liczbę jaskiń, jeśli nie są dostępne szacunkowe dane na temat powierzchni.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe).

3.2. GATUNKI OBJĘTE ART. 4 DYREKTYWY 2009/147/WE I GATUNKI WYMIENIONE W ZAŁĄCZNIKU II DO DYREKTYWY 92/43/EWG ORAZ OCENA ZNACZENIA OBSZARU DLA TYCH GATUNKÓW

Gatunek					Populacja w obszarze					Ocena obszaru				
Grupa	Kod	Nazwa naukowa	S	NP	Typ	Wielkość		Jednostka C/R/V/P	Kategoria G/M/P/DD	Jakość danych	A/B/C/D	A/B/C		
						Min	Max				Popu- lacja	Stan zacho- wania	Izolacja	Ocena ogólna
I	6179	<i>Phengaris nausithous</i>			P					G	C	B	C	B
I	6177	<i>Phengaris teleius</i>			P					G	C	B	C	B
I	1060	<i>Lycaena dispar</i>			P					G	C	B	C	B

Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.

S: jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.

NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).

Typ: p = osiadłe, r = wydające potomstwo, c = przelotne, w = zimujące (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących należy użyć terminu „osiadłe”).

Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. portal referencyjny).

Kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne – wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.

Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie, jeśli nie da się dokonać nawet zgrubnej oceny wielkości populacji – w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).

3.3 INNE WAŻNE GATUNKI FAUNY I FLORY (OPCJONALNIE)

Grupa	Kod	Gatunek				Populacja w obszarze				Motywacja							
		Nazwa naukowa				S	NP	Wielkość		Jednostka	Kategoria	IV	V	A	B	C	D
								Min	Max								

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, Fu = grzyby, I = bezkręgowce, L = porosty, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
KOD: w odniesieniu do ptaków z gatunków wymienionych w załączniku IV i V należy zastosować nazwę naukową oraz kod podany na portalu referencyjnym.
- S: jeśli dane o gatunku mają charakter poufny i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. portal referencyjny).
- Kategoria: kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = występuje.
Kategorie motywacji: IV, V: gatunki z załączników do dyrektywy siedliskowej, A: dane z Krajowej Czerwonej Listy; B: gatunki endemiczne; C: konwencje międzynarodowe; D: inne powody.

4. OPIS OBSZARU

4.1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA OBSZARU

Kod	Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N16	Lasy liściaste zrzucające liścienia zimę	2
N19	Lasy mieszane	11
N24	Siedliska rolnicze (ogólnie)	16
N25	Siedliska trawiaste i zarośla (ogólnie)	71
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego		100 %

Dodatkowa charakterystyka obszaru

Położenie obszaru

Zgodnie z podziałem administracyjnym kraju obszar położony jest w województwie małopolskim, powiecie wielickim, gminie: Klaj (334,4 ha), Niepołomice – gmina miejska (13,44 ha), Niepołomice – gmina wiejska (0,08 ha). Według regionalizacji geobotanicznej J.M. Matuszkiewicza obszar w całości położony jest: Prowincja Środkowoeuropejska, Podprowincja Środkowoeuropejska Właściwa, Dział Wyżyn Południowopolskich, Kraina Kotliny Sandomierskiej, Okręg Niepołomicko – Tarnowski, Puszczy Niepołomickiej – C.8.2.a.

Zgodnie z podziałem fizyczno-geograficznym J. Kondrackiego omawiany obszar położony jest w dwóch mezoregionach: Prowincja: Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem Zachodnim i Północnym, Podprowincja: Podkarpacie Północne, Makroregion: Kotlina Sandomierska, Mezoregion: Podgórze Bocheńskie -512.42 (część południowa i środkowa obszaru) oraz Nizina Sandomierska – 512.41 (część północna obszaru).

Geologia i gleby

Obszar położony jest w zachodniej części Zapadliska Przedkarpackiego którego podłoże budują utwory z okresu karbonu, triasu i trzeciorzędu. Zapadlisko Przedkarpackie jest rozległym obniżeniem tektonicznym o typowych cechach rowu przedgórskiego, wypełnionym formacją ilastą wieku mioceniowego. Torfowisko Wielkie Błoto powstało w zagłębieniu powierzchni starszej tarasy Wisły – Raby wskutek słabego odpływu wody. Jest to torfowisko niskie, które powstało w podmokłym dnie doliny, zasilane przez wody z okolicznych wysoczyzn. Pod względem genezy torfowisko stanowi typowe torfowisko pojeziorne. W przeszłości, zbiornik wodny zasilany był wodami podziemnymi zasobnymi w węglan wapnia z wykształconymi zbiornikami podwodnych łąk ramienicowych. Prawdopodobnie powierzchnia dawnego zbiornika była nieznacznie mniejsza niż obecny areal torfowiska, na co wskazuje lokalne występowanie gytii wapiennej – w najgłębszych poziomach spągu torfowiska. Warstwę stropową złoża budują średnio i silnie rozłożone torfy niskie – trzcinowo-turzycowe, turzycowe i obecnie trudno identyfikowalne torfy turzycowo-mszyste. Średnia miąższość złoża torfu wynosi około 1,8 m, maksymalna - 4,3 m. W obrębie torfowiska występuje dziewięć mineralnych wysp, o łącznej powierzchni ponad 8 ha (Lipka K., Zajac E. Zarzycki J., 2006), które do tej pory pełnią swego rodzaju okien hydrologicznych umożliwiających stały dopływ wód podziemnych do centralnych części torfowiska. Obecnie torfowisko wykazuje oznaki silnego przesuszenia (za wyjątkiem fragmentów zalanych przez bobry). W przeszłości, wskutek niekorzystnych warunków wodnych miały tu miejsce pożary.

Hydrologia

Torfowisko położone jest w widłach rzek Wisły i Raby. Przez obszar torfowiska przepływa ciek Długa Woda, która jest prawostronnym dopływem Drwinki. Ponadto znajdują się tu złożony system rowów melioracyjnych. W skutek odsłonięcia i zmeliorowania, torfowisko uległo przesuszeniu i miejscami przybrało strukturę pylastą. Do przesuszenia torfu przyczyniło się również obniżenie zwierciadła wód gruntowych. Obecny charakter warunków wodnych ukształtowany został za pośrednictwem prac melioracyjnych prowadzonych w dwóch etapach – pierwszy w roku 1890, drugi na przełomie lat sześćdziesiątych ubiegłego wieku.

Struktura krajobrazu

Obszar swym zasięgiem obejmuje polanę Puszczy Niepołomickiej tj. dużego kompleksu leśnego położonego w widłach Wisły i Raby. Polana w przeszłości użytkowana była rolniczo. Niewielkie jej fragmenty, zajmuje zabudowa i grunty orne. Większą część Obszaru – polany, zajmują zmeliorowane i w dużej części przesuszone torfowiska niskie. Niewielki fragment terenu obecnie zajmuje zbiornik wodny - staw hodowlany. Obecnie tylko niewielkie fragmenty obszaru użytkowane są rolniczo – jako łąki kośne. W granicach torfowiska obecnie przeważają zbiorniki torfowiska niskich, głównie turzycowiska, trzcinowiska, łąki wilgotne i ziołorośla zarastające wierzbą i olszą. Znaczna część terenu to zdegradowane torfowiska porośnięte łąkami nawłoci. Od kilku lat Obszar podlega silnej presji bobrów.

Korytarze ekologiczne

Obszar stanowi element krajowego obszaru węzłowego Puszczy Niepołomickiej – 23K.

4.2. JAKOŚĆ I ZNACZENIE

Na całym obszarze torfowiska występują zwarte populacje trzech gatunków motyli wymienianych w II Załączniku Dyrektywy Siedliskowej: *Phengaris teleius*, *Phengaris nausithos*, *Lycaena dispar*. W przypadku motyli z rodzaju *Phengaris* są to najprawdopodobniej największe tak zwarte populacje w Europie. Wynika to z małej fragmentacji siedlisk tych motyli w granicach torfowiska.

Ze względu na jakość siedlisk motyli obszar można podzielić na trzy części:

- dobrą, znajdującą się w północnej części obszaru (15,1% powierzchni obszaru), gdzie łąki są na ogół słabo zakrzaczone, a wysokość roślinności nie przekracza 80 cm. W tej części obszaru łąki są koszone, a w strefie dobrej jakości występują trzy duże i słabo izolowane od siebie płaty krwiściągę lekarskiego,
- średnią, obejmującą część centralną obszaru (21,9% powierzchni obszaru), gdzie łąki są sporadycznie koszone i w znacznej części porośnięte roślinnością wysoką w kilku miejscach stwierdzono również kopanki po nielegalnym pozyskiwaniu torfu. Kilka wąskich południkowych pasów zarośniętych jest lasem. W strefie tej istnieją dwa małe (o powierzchni ok. 0,1 ha) płaty krwiściągę lekarskiego, położone przy jej północnej granicy w stosunkowo niewielkiej odległości (50–150 metrów) od płatów ze strefy dobrej jakości siedlisk.
- złą, obejmującą całą część południową i wschodnią obszaru i stanowiącą 63% całej powierzchni obszaru. W strefie tej zaznacza się znacznie posunięta sukcesja, łąki zarastają krzakami i młodymi drzewami, występują też liczne fragmenty lasu. Dodatkowo rozległe połacie zdominowane są przez trzciny i inwazyjną nawłóć kanadyjską, które uniemożliwiają wzrost innym gatunkom roślin. Pozostałości kopanek torfu powodują przesuszenie otaczających je fragmentów łąk. Jedynie niewielkie skrawki położone przy polnej drodze we wschodniej części strefy noszą ślady koszenia, tu też zlokalizowane są cztery płaty krwiściągę lekarskiego: trzy bardzo małe (o powierzchni ok. 0,01–0,05 ha) oraz jeden mały (o powierzchni ok. 0,1 ha).

Zachowanie siedlisk tego obszaru jest istotne dla zachowania ciągłości siedlisk *M. teleius*, *M. nausithos* i *L. dispar* Polski Południowej.

4.3. ZAGROŻENIA, PRESJA I DZIAŁANIA MAJĄCE WPŁY NA OBSZAR

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presja [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie)	Wewnętrzne /zewewnętrzne (i/o/b)
H	A03.03		i
H	I01		o
H	J02.01		b
H	J03.02		b
H	A02		b

Oddziaływania pozytywne			
Poziom	Zagrożenia i presja [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie)	Wewnętrzne /zewewnętrzne (i/o/b)
H			
H			
H			
H			
H			

Dalsze istotne oddziaływania mające średni/mały wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne				Oddziaływania pozytywne			
Po-	Zagrożenia	Zanie-	Wewnętrzne	Po-	Zagrożenia	Zanie-	Wewnętrzne

ziom	i presja [kod]	czyszczenie (opcjonalnie)	/zewnątrzne (i/o/b)	ziom	i presja [kod]	czyszczenie (opcjonalnie)	/zewnątrzne (i/o/b)
H	I02						
H	E01						

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.
Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne, O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.
i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednoczesne.

4.4. WŁASNOŚĆ (OPCJONALNIE)

TYP		[%]
Publiczna	Krajowa/federalna	
	Kraj związkowy/województwo	
	Lokalna/gminna	
	Inna publiczna	
Własność łączna lub współwłasność		
Prywatna		
Nieznana		
Suma		100 %

4.5. DOKUMENTACJA (OPCJONALNIE)

Link (-i):

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. STATUS OCHRONY OBSZARU (OPCJONALNIE)

5.1. ISTNIEJĄCE FORMY OCHRONY NA POZIOMIE KRAJOWYM I REGIONALNYM:

Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]

5.2. POWIĄZANIE OPISANEGO OBSZARU Z INNYMI FORMAMI OCHRONY:

na poziomie krajowym lub regionalnym

Kod rodzaju	Nazwa obszaru	Rodzaj	Pokrycie [%]

na poziomie międzynarodowym

Rodzaj	Nazwa obszaru	Rodzaj	Pokrycie [%]
Konwencja ramsarska	1		
	2		
	3		
	4		
Rezerwat biogenetyczny	1		
	2		
	3		
Eurodiploma	-		
Rezerwat biosfery	-		
Konwencja barcelońska	-		
Konwencja bukaresztańska	-		
Teren zaliczany do dziedzictwa światowego	-		
HELCOM	-		
OSPAR	-		
Morski obszar chroniony	-		
Inne	-		

5.3. Forma ochrony

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

6.1. ORGAN LUB ORGANY ODPOWIEDZIALNE ZA ZARZĄDZANIE OBSZAREM

Nazwisko/Organizacja: Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Krakowie Adres: Plac Na Stawach 3, 30-107 Kraków Adres e-mail: sekretariat@rdos.krakow.pl
---

6.2. PLAN(-Y) ZARZĄDZANIA

Aktualny plan zarządzania istnieje:

Tak   Nazwa:

Link:

Nie, ale jest w przygotowaniu

Nie

6.3. ŚRODKI OCHRONY (OPCJONALNIE)

7. MAPA OBSZARU

Nr ID Inspire:

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

Tak   Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)